

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärke:

Keskkonnaminister
määrus
algtekst-terviktekst
11.01.2010
16.07.2010
RTL 2010, 2, 22

Põhjaveekogumite moodustamise kord ja nende põhjaveekogumite nimestik, mille seisundiklass tuleb määrata, põhjaveekogumite seisundiklassid, põhjaveekogumite seisundiklassidele vastavad keemiliste näitajate väärtused ja koguseliste näitajate tingimused, põhjavee kvaliteedi piirväärtused, põhjavee saasteainesisalduse läviväärtused ning põhjaveekogumi seisundiklassi määramise kord¹

Vastu võetud 29.12.2009 nr 75

Määrus kehtestatakse «[Veeseaduse](#)» § 38 lõike 4 punkti 2 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Määruse kohaldamisala ja eesmärk

- (1) Määrust kohaldatakse kogu põhjaveele selle määruse § 4 lõigetes 1–5 sätestatud põhjaveekogumite kaupa.
- (2) Määruse eesmärgiks on tagada põhjavee kaitse põhjavee seisundi hindamise kaudu ning põhjaveekogumite seisundiklasside määramine viisil, mis võimaldab veekaitsemeetmete tõhusat planeerimist ja rakendamist.

§ 2. Mõisted

Määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) *põhjavee kvaliteedi piirväärtus* on keskkonnakvaliteedi piirväärtus, mis määrab põhjavees sisalduva saasteaine, saasteaineterühma või reostusnäitaja lubatud kontsentratsiooni, mida ei tohi inimese tervise ja keskkonna kaitsmise huvides ületada;
- 2) *taustatase* on saasteaine sisaldus (saasteaine indikaatorväärtus) põhjaveekogumis, milles ei esine või esineb väga vähe selle kogumi keemilist koostist mõjutavaid inimtekkelisi muutusi.

2. peatükk PÕHJAVEEKOGUMI MOODUSTAMINE JA PÕHJAVEEKOGUMID, MILLE SEISUNDIKLASS TULEB MÄÄRATA

§ 3. Põhjaveekogumi moodustamine

- (1) Põhjavee seisundi määramiseks moodustatakse põhjaveekogum. Põhjaveekogum moodustatakse juhul, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:
 - 1) on kinnitatud vastav põhjaveekihi põhjaveevaru;
 - 2) põhjaveekihi tarbib vett vähemalt 50 inimest;
 - 3) põhjaveekihi tootlikkus on vähemalt 100 m³ ööpäevas;
 - 4) põhjavee looduslik keemiline koostis on selline, mis võimaldab põhjavett joogiveeks kasutada.
- (2) Põhjaveekogumi ulatuse määramisel arvestatakse põhjaveekogumi hüdrogeoloogilisi tingimusi, sh põhjavee looduslikku keemilist koostist, kivimite füüsikalise-keemilisi ja veelisi omadusi, veevahetuse kiirust, tundlikkust hüdrokeemiliste mõjurite suhtes, inimtegevuse võimalikku mõju ning sotsiaal-majanduslikke aspekte.

§ 4. Põhjaveekogumite grupid ja põhjaveekogumid peamiste põhjaveekihtide järgi

(1) Kambriumi–Vendi põhjaveekogumite grupp (Cm–V) jaguneb selle määruse §-s 3 sätestatud kriteeriumide alusel järgmisteks põhjaveekogumiteks:

- 1) Kambriumi–Vendi Gdovi põhjaveekogum (Cm–V2gd) (põhjaveekogum number 1);
- 2) Kambriumi–Vendi Voronka põhjaveekogum (Cm–V2vr) (põhjaveekogum number 2);
- 3) Kambriumi–Vendi põhjaveekogum (Cm–V) (põhjaveekogum number 3).

(2) Ordoviitsiumi–Kambriumi põhjaveekogumite gruppi (O–Cm) kuulub Ordoviitsiumi–Kambriumi põhjaveekogum (O–Cm) (põhjaveekogum number 4).

(3) Siluri–Ordoviitsiumi põhjaveekogumite grupp (S–O) jaguneb selle määruse §-s 3 sätestatud kriteeriumide alusel järgmisteks põhjaveekogumiteks:

- 1) Ordoviitsiumi Ida–Viru põhjaveekogum (O_viru) (põhjaveekogum number 5);
- 2) Ordoviitsiumi Ida–Viru põlevkivibasseini põhjaveekogum (O_pkivi) (põhjaveekogum number 6);
- 3) Siluri–Ordoviitsiumi Läänesaarte põhjaveekogum (S–O_saared) (põhjaveekogum number 7);
- 4) Siluri–Ordoviitsiumi põhjaveekogum devoni kihtide all (S–O_D–all) (põhjaveekogum number 8), mis jaguneb Lääne–Eestis Siluri–Ordoviitsiumi põhjaveekogumiks devoni kihtide all, Lääne–Eesti ala (põhjaveekogum number 8.1) ja Ida–Eestis Siluri–Ordoviitsiumi põhjaveekogumiks devoni kihtide all, Ida–Eesti ala (põhjaveekogum number 8.2);
- 5) Siluri–Ordoviitsiumi ühendatud põhjaveekogum, välja arvatud käesoleva lõike punktides 3 ja 4 nimetatud põhjaveekogumid (S–O_yhend) (põhjaveekogum number 9), mis omakorda jaguneb Siluri–Ordoviitsiumi põhjaveekogumiks Harju alamvesikonnas (põhjaveekogum number 9.1), Siluri–Ordoviitsiumi põhjaveekogumiks Matsalu alamvesikonnas (põhjaveekogum number 9.2), Siluri–Ordoviitsiumi põhjaveekogumiks Pärnu alamvesikonnas (põhjaveekogum number 9.3), Siluri–Ordoviitsiumi põhjaveekogumiks Peipsi alamvesikonnas (põhjaveekogum number 9.4) ning Siluri–Ordoviitsiumi põhjaveekogumiks Viru alamvesikonnas (põhjaveekogum number 9.5).

(4) Devoni põhjaveekogumite grupp (D) jaguneb selle määruse §-s 3 sätestatud kriteeriumide alusel järgmisteks põhjaveekogumiteks:

- 1) Kesk–Alam–Devoni põhjaveekogum (D2–1) (põhjaveekogum number 10);
- 2) Kesk–Devoni põhjaveekogum (D2) (põhjaveekogum number 11);
- 3) Ülem–Devoni põhjaveekogum (D3) (põhjaveekogum number 12).

(5) Kvaternaari põhjaveekogumite grupp (Q) jaguneb selle määruse §-s 3 sätestatud kriteeriumide alusel järgmisteks põhjaveekogumiteks:

- 1) Kvaternaari Vasavere põhjaveekogum (Q_vasav) (põhjaveekogum number 13);
- 2) Kvaternaari Meltsiveski põhjaveekogum (Q_meltsiv) (põhjaveekogum number 14);
- 3) Kvaternaari ühendatud põhjaveekogum, välja arvatud käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatud põhjaveekogumid (Q_yhend) (põhjaveekogum number 15), mis omakorda jaguneb Kvaternaari ühendatud põhjaveekogumi Männiku–Pelguranna alaks (põhjaveekogum number 15.1), Kvaternaari ühendatud põhjaveekogumi Kuusalu alaks (põhjaveekogum number 15.2), Kvaternaari ühendatud põhjaveekogumi Võru alaks (põhjaveekogum number 15.3), Kvaternaari ühendatud põhjaveekogumi Piigaste–Kanepi alaks (põhjaveekogum number 15.4), Kvaternaari ühendatud põhjaveekogumi Otepää alaks (põhjaveekogum number 15.5), Kvaternaari ühendatud põhjaveekogumi Elva alaks (põhjaveekogum number 15.6), Kvaternaari ühendatud põhjaveekogumi Saadjärve alaks (põhjaveekogum number 15.7), Kvaternaari ühendatud põhjaveekogumi Laiuse alaks (põhjaveekogum number 15.8) ning Kvaternaari ühendatud põhjaveekogumi Sadala alaks (põhjaveekogum number 15.9).

(6) Põhjaveekogumite gruppide kaardid on esitatud selle määruse lisades 1–5.

§ 5. Põhjaveekogumid, millele tuleb määrata seisundiklass

Kõigile selle määruse § 4 lõigetes 1–5 nimetatud põhjaveekogumitele tuleb määrata seisundiklass vastavalt käesolevale määrusele.

3. peatükk PÕHJAVEEKOGUMITE SEISUNDIKLASSID JA NENDE MÄÄRAMISE KORD

1. jagu Põhjaveekogumite seisundiklassid ja nende määramine

§ 6. Põhjaveekogumite seisundiklassid

(1) Põhjaveekogumi seisundiklass on põhjaveekogumi seisundit iseloomustav veeklass, millele vastavad käesolevas määruses kindlaksmääratud keemiliste näitajate väärtused (keemiline seisund) ja koguseliste näitajate tingimused (koguseline seisund).

(2) Põhjaveekogumi seisundit, sh keemilist ja koguselist seisundit iseloomustavad seisundiklassid on järgmised:

- 1) hea – looduslik või looduslähedane vesi;
- 2) halb – reostunud või tugevalt reostunud vesi.

§ 7. Põhjaveekogumi seisundiklassi määramine

- (1) Põhjaveekogumi seisundiklass määratakse põhjaveekogumi keemilise ja koguselise seisundiklassi põhjal selle järgi, kumb seisundiklass on halvem.
- (2) Põhjaveekogumi seisundiklassi määramisel arvestatakse inimtegevuse mõju ja põhjaveekogumi hüdrogeoloogilisi tingimusi, sh põhjavee kaitsust ning põhjaveest sõltuvate maismaaökosüsteemide seisundit.
- (3) Põhjaveekogumite seisundiklassid määratakse vesikonna veemajanduskavades.
- (4) Põhjaveekogumite seisundiklassid määratakse uuesti iga kuue aasta järel põhjavee seireprogrammi täitmisel fikseeritud andmete alusel.
- (5) Põhjaveekogumite seisundiklasside määramist korraldab Keskkonnaministeerium.

§ 8. Põhjaveekogumi seisundiklassi määramise aluseks olevad andmed

- (1) Põhjaveekogumi seisundiklassi määramisel võetakse aluseks keskkonnaregistri või «Veeseaduse» § 36 lõikes 2 nimetatud registri andmed ning riikliku keskkonnaseire (põhjavee seire), veeuringute ja keskkonnalubade andmed.
- (2) Põhjaveekogumi keemilise ja koguselise seisundi hindamiseks kasutatav vaatluspunktide seirevõrk kantakse koos keemilise ja koguselise seisundi hinnanguga vesikonna veemajanduskava kaardile.

2. jagu

Põhjaveekogumi keemilise seisundi hindamine keemiliste näitajate väärtuste järgi

§ 9. Põhjaveekogumi keemilise seisundi hindamine vaatluspunktide andmete alusel

Põhjaveekogumi keemilist seisundit hinnatakse põhjaveekogumi üksikutes vaatluspunktides fikseeritud saasteainete keskmiste väärtuste alusel.

§ 10. Põhjaveekogumi keemilise seisundiklassi määramiseks kasutatavad keemilised näitajad

- (1) Põhjaveekogumi keemilisele seisundiklassile vastavad keemiliste näitajate väärtused näitavad inimtegevusest tingitud keemilise koostise muutusi põhjavees.
- (2) Põhjaveekogumi keemilise seisundiklassi määramiseks kasutatavad keemilised näitajad on põhjavee kvaliteedi piirväärtused, põhjavee saasteainesisalduse läviväärtused, elektrijuhtivus, pH, lahustunud hapniku sisaldus, keemiline hapnikutarve, ammooniumi ning veekeskkonnale prioriteetselt ohtlike ja muude ohtlike ainete sisaldus.

§ 11. Põhjaveekogumi keemilise seisundiklassi määramine keemiliste näitajate väärtuste järgi

- (1) Põhjaveekogumi keemiline seisundiklass on hea, kui vaadeldava põhjaveekogumi osas vastab 70% või enam põhjavee seireprogrammi vaatluspunktides fikseeritud keemiliste näitajate väärtustest käesoleva määruse § 12 lõigetes 1 ja 2 sätestatud keemiliste näitajate väärtustele ning järgmistele keemiliste näitajate väärtustele:
 - 1) elektrijuhtivuse kaudu mõõdetud lahustunud ainete kontsentratsioon ei näita kasvusuundumust, mis viitaks inimtegevusest tingitud reostusele või soolase vee sissevoolule;
 - 2) pH on vahemikus 6–9;
 - 3) lahustunud hapniku sisaldus ei näita inimtegevusest tingitud vähenemise suundumust või keemiline hapnikutarve on ≤ 5 mg/l O₂ või keemilise näitaja väärtuse ületamise korral on tõestatud lahustunud hapniku sisalduse looduslik päritolu põhjavees;
 - 4) ammooniumi sisaldus ei ületa looduslikult aeroobses põhjavees 0,5 mg/l või ei ületa looduslikult anaeroobses veekeskkonnas 1,5 mg/l või keemilise näitaja väärtuse ületamise korral on tõestatud ammooniumi looduslik päritolu põhjavees;
 - 5) puuduvad ohtlikud ained või nende sisaldus ei ületa «Kemikaaliseaduse» § 12 alusel kehtestatud veekeskkonnale ohtlike ainete sihtarve põhjavees või kui nende ohtlike ainete põhjavees esinemise korral on kindlaks tehtud nende ainete looduslik päritolu;
 - 6) saasteainete kontsentratsioon ei takista põhjaveekogumiga seotud pinnavee suhtes «Veeseaduse» § 38 lõikes 3 sätestatud keskkonnavalaste eesmärkide saavutamist ega põhjusta märkimisväärset kahju pinnavee ökoloogilisele või keemilisele seisundile või otseselt sellest põhjaveekogumist sõltuvatele maismaaökosüsteemidele.
- (2) Põhjaveekogumi keemiline seisundiklass on halb, kui vaadeldava põhjaveekogumi osas vastab vähem kui 70% põhjavee seireprogrammi vaatluspunktides fikseeritud keemiliste näitajate väärtustest § 12 lõigetes 1 ja 2 ning käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–6 sätestatud keemiliste näitajate väärtustele.
- (3) Põhjaveekogumi keemilise seisundiklassi määramisel ei võeta arvesse looduslikult esinevate ainete või ioonide või nende näitajate kõrget taset põhjaveekogumis või põhjaveekogumiga seotud pinnaveekogumis, kui need on tingitud hüdrogeoloogilistest tingimustest ja mida ei loeta reostuseks «Veeseaduse» tähenduses,

ning põhjavee voolusuuna ja keemilise koostise ruumiliselt piiratud ajutisi muutusi, mis ei ole inimtegevusest põhjustatud.

§ 12. Põhjavee kvaliteedi piirväärtused ja saasteainesisalduse läviväärtused

(1) Põhjaveekogumi keemilise seisundiklassi määramisel kasutatakse järgmisi kvaliteedi piirväärtusi:

Saasteaine	Kvaliteedi piirväärtus
Nitraadid	50 mg/l
Pestitsiidide toimeained, sealhulgas nende metaboliidid, lagunemis- ja reaktsioonisaadused ¹	0,1 µg/l 0,5 µg/l (kokku ²)

¹Pestitsiidid tähendavad taimekaitsevahendeid ja biotsiide vastavalt Euroopa nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ taimekaitsevahendite turuleviimise kohta (EÜT L 230, 19.8.1991, lk 1–32) artiklis 2 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/8/EÜ, mis käsitleb biotsiidide turuleviimist (EÜT L 123, 24.4.1998, lk 1–63), artiklis 2 määratletule.

²Kokku tähendab kõigi seire käigus tuvastatud ja kvantifitseeritud pestitsiidide, sealhulgas nende metaboliidide lagunemis- ja reaktsioonisaaduste koguste summat.

(2) Põhjaveekogumi keemilise seisundiklassi määramisel kasutatakse alltoodud tabelis loetletud põhjaveekogumite puhul järgmisi saasteainesisalduse läviväärtusi:

Saasteaine	Ühik	Saasteainesisalduse läviväärtus põhjavees	Põhjaveekogumi number
Ühealuselised fenoolid	µg/l	1	5, 6, 14
Naftasaadused	µg/l	20	5, 6, 7, 8, 9, 14, 15
Benseen	µg/l	1	5, 6, 7, 8, 9, 14
Summa PAH	µg/l	0,1	5, 6, 7, 8, 9, 14, 15
SO ₄	mg/l	250	6
Cl	mg/l	250	2, 3
Cl	mg/l	350	1

(3) Lõikes 2 sätestatud saasteainete läviväärtuste arvutamisel võetakse arvesse taustataset.

(4) Lõikes 2 sätestatud saasteainesisalduse läviväärtused avaldatakse vesikonna veemajanduskavades.

3. jagu PÕHJAVEEKOGUMI KOGUSELISE SEISUNDI HINDAMINE KOGUSELISTE NÄITAJATE TINGIMUSTE JÄRGI

§ 13. Põhjaveekogumi koguselise seisundiklassi määramiseks kasutatav koguline näitaja

(1) Põhjaveekogumi koguselise seisundi näitajate tingimused näitavad, millisel määral avaldab põhjaveekogumile mõju veevõtt.

(2) Põhjaveekogumi koguselise seisundiklassi määramiseks kasutatav koguline näitaja on veetase, mis sõltub põhjaveekogumi toitumisest ning veevõttust tingitud põhjaveetaseme muutustest.

§ 14. Põhjaveekogumi koguselise seisundiklassi määramine koguliste näitajate tingimuste järgi

(1) Põhjaveekogumi koguline seisundiklass on hea, kui vaadeldava põhjaveekogumi osas on täidetud 70% või enam põhjavee seireprogrammi vaatluspunktides fikseeritud koguliste näitajate järgmistest tingimustest:

1) põhjavee kasutamine on väiksem kinnitatud põhjaveevarust või vesikonna veemajanduskava koostamise käigus määratud põhjaveekogumi looduslikust ressursist;

2) põhjaveetaseme muutustest tingitud põhjavee voolusuuna muutused ei põhjusta soolase vee sissetungi põhjaveekogumisse;

3) ei esine põhjaveetaseme inimtekkelisi muutusi, mis põhjustaksid olulise halvenemise sellise põhjavee keemilises või koguselises seisundis;

4) ei esine põhjaveetaseme inimtekkelisi muutusi, mis põhjustaksid suutmatust saavutada põhjaveekogumiga seotud pinnavee suhtes «Veeseaduse» § 38 lõikes 3 sätestatud keskkonnavalaseid eesmärke;

5) puudub põhjaveetaseme alanemise suundumus ning soolase vee sissetung, mis põhjustaksid põhjaveest sõltuvate ökosüsteemide seisundi olulist halvenemist;

6) inimtegevusest tingitud põhjaveetaseme alanemine esineb vähem kui 70% põhjavee seireprogrammi vaatluspunktides.

(2) Põhjaveekogumi koguline seisundiklass on halb, kui vaadeldava põhjaveekogumi osas vastab vähem kui 70% põhjavee seireprogrammi vaatluspunktides fikseeritud koguliste näitajate tingimustest käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimustele.

4. peatükk
RAKENDUSSÄTTED

§ 15. Põhjaveekogumite seisundi hinnangu koostamise tähtaeg

Käesoleva määruse kohane põhjaveekogumite seisundi hinnang koostatakse hiljemalt 2009. a 31. detsembriks.

§ 16. Määruse kehtetuks tunnistamine

Keskkonnaministri 10. mai 2004. a määrus nr 47 «Põhjaveekogumite veeklassid, põhjaveekogumite veeklassidele vastavad kvaliteedinäitajate väärtused ning veeklasside määramise kord» (RTL 2004, 64, 1057) tunnistatakse kehtetuks.

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 334–337), Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/118/EÜ, mis käsitleb põhjavee kaitset reostuse ja seisundi halvenemise eest (EÜT L 372, 27.12.2006, lk 19–31).

Minister Jaanus TAMKIVI

Kantsler Rita ANNUS

Määruse lisad on avaldatud elektroonilises Riigi Teatajas. Alus: «Riigi Teataja seaduse» § 4 lõige 2 ja riigisekretäri 4.01.2010. a resolutsioon nr 17-1/10-00011.

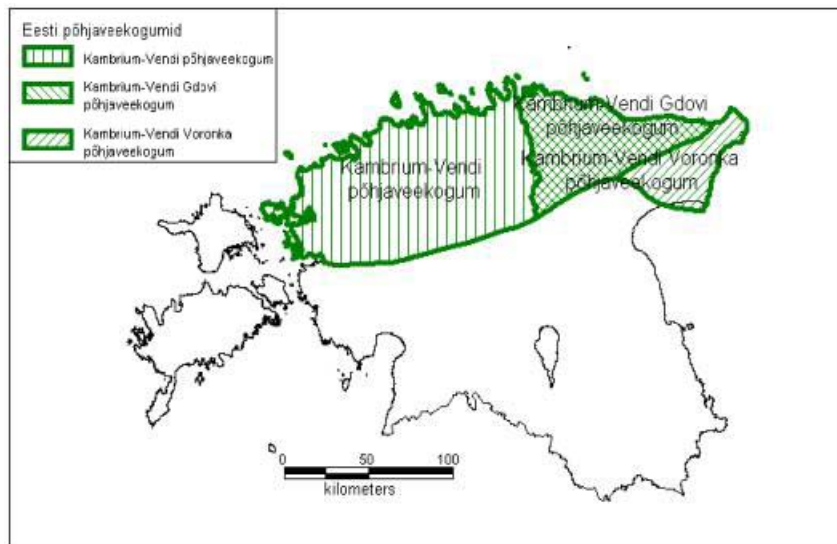
Keskkonnaminister
määrus
lisa 13261917

Lisa 1

Keskkonnaministri 29. detsembri 2009 määrusenr 75 «Põhjaveekogumite moodustamise kord ja nendepõhjaveekogumite nimestik, mille seisundiklass tuleb määrata, põhjaveekogumite seisundiklassid, põhjaveekogumiteseisundiklassidele vastavad keemiliste näitajate väärtused ja koguseliste näitajate tingimused, põhjavee kvaliteedipiirväärtused, põhjavee saasteainesisalduseläviväärtused ning põhjaveekogumiseisundiklassi määramise kord»

lisa 1

Kambriumi-Vendipõhjaveekogumite grupi ülevaatekaart

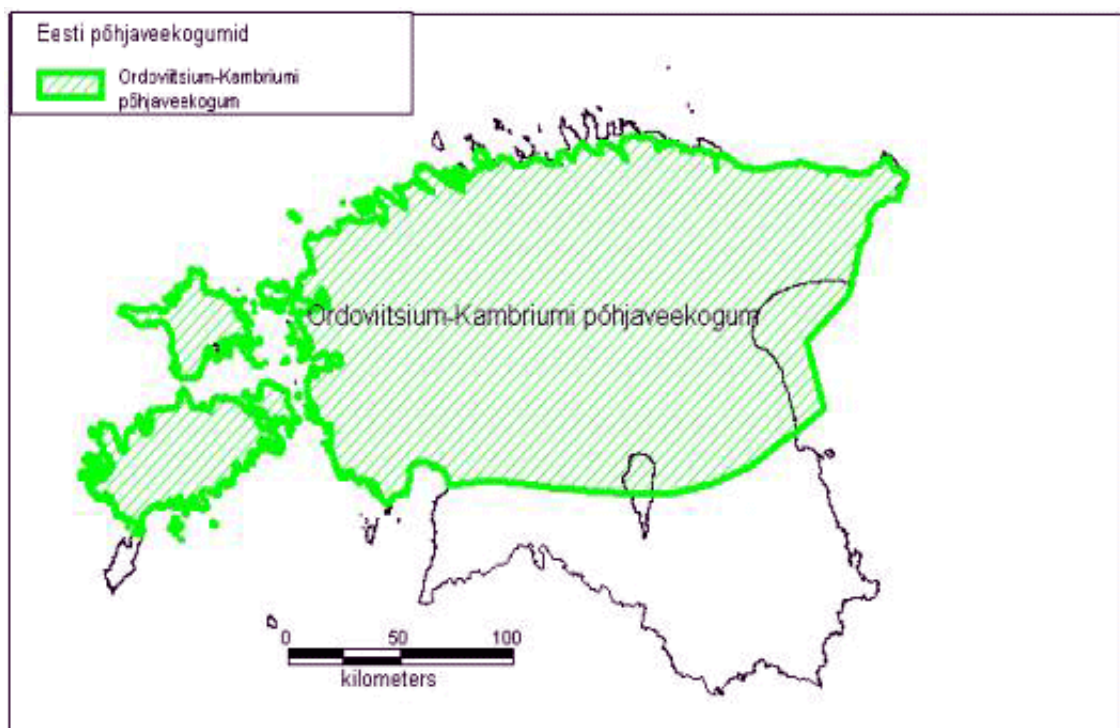
Keskkonnaminister
määrus
lisa 13261919

Lisa 2

Keskkonnaministri 29. detsembri 2009 määrusenr 75 “Põhjaveekogumite moodustamise kord ja nende põhjaveekogumite nimestik, mille seisundiklass tuleb määrata, põhjaveekogumite seisundiklassid, põhjaveekogumiteseisundiklassidele vastavad keemiliste näitajate väärtused ja koguseliste näitajate tingimused, põhjavee kvaliteedipiirväärtused, põhjavee saasteainesisalduseläviväärtused ning põhjaveekogumiteseisundiklassi määramise kord“

lisa2

Ordoviitsiumi-Kambriumi põhjaveekogumite grupi ülevaatekaart

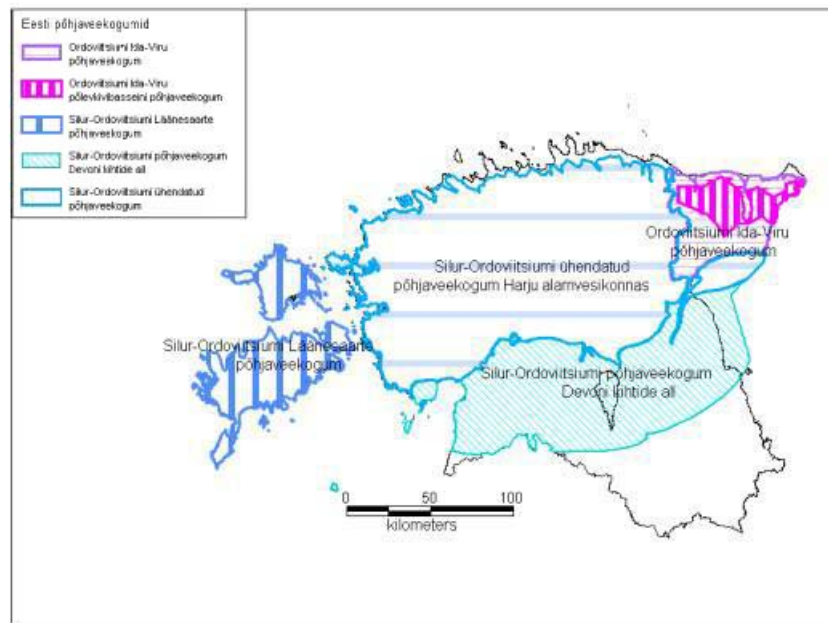

Lisa 3

Keskkonnaministri 29. detsembri 2009 määruse nr 75 "Põhjaveekogumite moodustamise kord ja nende põhjaveekogumite nimestik, mille seisundiklass tuleb määrata, põhjaveekogumiteseisundiklassid, põhjaveekogumite seisundiklassidele vastavate keemiliste näitajate väärtused ja koguselistenäitajate tingimused, põhjavee kvaliteedi piirväärtused, põhjavee saasteainesisalduse läviväärtused ning põhjaveekogumi seisundiklassi määramise kord"

lisa3

Siluri-Ordoviitsiumipõhjaveekogumite grupi ülevaatekaart

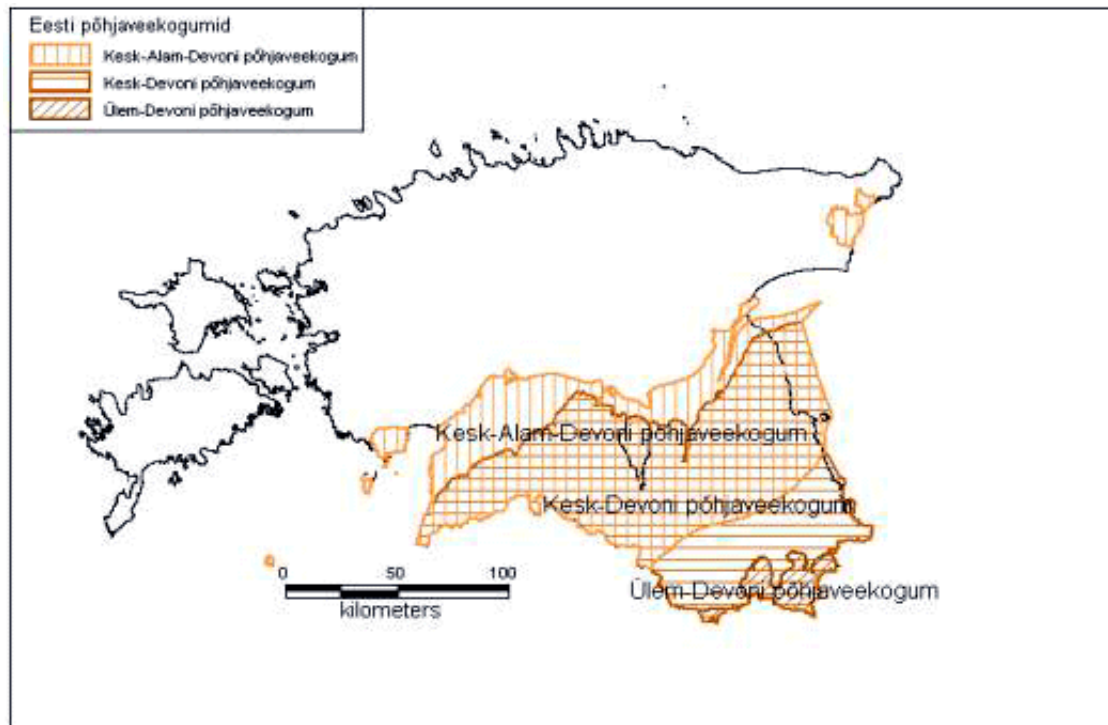

Lisa 4

Keskkonnaministri 29. detsembri 2009 määruse nr 75 "Põhjaveekogumite moodustamise kord ja nende põhjaveekogumite nimestik, mille seisundiklass tuleb määrata, põhjaveekogumite seisundiklassid, põhjaveekogumiteseisundiklassidele vastavad keemiliste näitajate väärtused ja koguselistenäitajate tingimused, põhjavee kvaliteedi piirväärtused, põhjavee saasteainesisalduse läviväärtused ning põhjaveekogumiteseisundiklassi määramise kord"

lisa4

Devonipõhjaveekogumite grupi ülevaatekaart

Keskkonnaminister
määrus
lisa 13261925

Lisa 5

Keskkonnaministri 29. detsembri 2009 määruse nr 75 "Põhjaveekogumite moodustamise kord ja nende põhjaveekogumite nimestik, mille seisundiklass tuleb määrata, põhjaveekogumite seisundiklassid, põhjaveekogumite seisundiklassidele vastavad keemiliste näitajate väärtused ja koguseliste näitajate tingimused, põhjavee kvaliteedipiirväärtused, põhjavee saasteainesisalduseläviväärtused ning põhjaveekogumiseisundiklassi määramise kord"

lisa5

Kvaternaarpõhjaveekogumite grupi ülevaatekaart

